

2024/2129

1.8.2024

SKLEP SVETA (EU) 2024/2129

z dne 26. julija 2024

o obstoju čezmernega primanjkljaja na Slovaškem

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 126(6) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju pripomb, ki jih je predložila Slovaška,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 126, odstavek 1, Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da se države članice izogibajo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.
- (2) Pakt za stabilnost in rast temelji na cilju zdravih in vzdržnih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen ter trdno, trajnostno in vključujočo rast, podprto s finančno stabilnostjo, in tako podpira doseganje ciljev Unije na področju trajnostne rasti in zaposlovanja.
- (3) Postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz člena 126 PDEU, kot je pojasnjen z Uredbo Sveta (ES) št. 1467/97 ⁽¹⁾, ki je del Pakta za stabilnost in rast, predvideva sprejetje sklepa o obstoju čezmernega primanjkljaja. V Protokolu št. 12 o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in PDEU, so navedene nadaljnje določbe v zvezi s izvajanjem postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Uredba Sveta (ES) št. 479/2009 ⁽²⁾ določa podrobna pravila in opredelitve za uporabo navedenih določb. Reformirani okvir ekonomskega upravljanja Unije, ki je začel veljati 30. aprila 2024, vključuje Uredbo Sveta (EU) 2024/1264 ⁽³⁾, s katero je bila spremenjena o Uredba (ES) št. 1467/97. Ta sklep se nanaša le na preseganje razmerja med javnofinančnim primanjkljajem in bruto domačim proizvodom (BDP) glede na referenčno vrednost 3 % BDP iz PDEU, v skladu z obstoječimi pravnimi določbami.
- (4) Člen 126, odstavek 5, PDEU določa, da Komisija, če meni, da v neki državi članici obstaja čezmerni primanjkljaj ali da bi do njega lahko prišlo, na zadevno državo članico naslovi svoje mnenje in o tem obvestiti Svet. Komisija je ob upoštevanju svojega poročila z dne 19. junija 2024, sprejetega na podlagi člena 126, odstavek 3, PDEU, in mnenja Ekonomsko-finančnega odbora, sprejetega na podlagi člena 126, odstavek 4, PDEU, ugotovila, da na Slovaškem obstaja čezmerni primanjkljaj. Zato je na Slovaško 8. julija 2024 naslovila takšno mnenje in o tem obvestila Svet.
- (5) Člen 126, odstavek 6, PDEU določa, da Svet upošteva morebitne pripombe zadevne države članice, preden po opravljeni celoviti oceni odloči, ali čezmerni primanjkljaj obstaja. V primeru Slovaške celovita ocena vodi do spodaj navedenih ugotovitev.
- (6) Glede na podatke, ki jih je 22. aprila 2024 potrdila Komisija (Eurostat), je primanjkljaj sektorja država na Slovaškem leta 2023 dosegel 4,9 % BDP, dolg sektorja država pa je znašal 56,0 % BDP. V poročilu Komisije na podlagi člena 126, odstavek 3, PDEU je bilo ugotovljeno, da preseganje referenčne vrednosti 3 % BDP iz PDEU pri primanjkljaju v letu 2023 ni izjemno, saj ni posledica izrednega dogodka ali resnega upada gospodarske aktivnosti v smislu Pakta za stabilnost in rast. Preseganje referenčne vrednosti iz PDEU glede na pomladansko napoved Komisije 2024 prav tako ni začasno, saj naj bi primanjkljaj sektorja država v letih 2024 in 2025 ostal nad 3 % BDP. Primanjkljaj v letu 2023 je torej presegel referenčno vrednost 3 % BDP iz PDEU in ni bil blizu nje. Preseganje se ne šteje niti za izjemno, kakor je opredeljeno v PDEU ter Paktu za stabilnost in rast, niti se ne šteje za začasno. Zato merilo glede primanjkljaja, kakor je opredeljeno v PDEU in Uredbi (ES) št. 1467/97, na prvi pogled ni izpolnjeno.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6).

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 479/2009 z dne 25. maja 2009 o uporabi Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti (UL L 145, 10.6.2009, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU) 2024/1264 z dne 29. aprila 2024 o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>)

- (7) Glede na slovaški program stabilnosti za leto 2024 naj bi primanjkljaj sektorja država v letu 2024 dosegel 5,9 % BDP. To potrjuje tudi pomladanska napoved Komisije 2024, glede na katero naj bi primanjkljaj prav tako znašal 5,9 % BDP, kar je nad referenčno vrednostjo 3 % BDP iz PDEU in ni blizu nje. Povečanje primanjkljaja, če se primerja z letom 2023, je predvsem posledica nadaljevanja obstoječih podpornih ukrepov za cene energije in novih ukrepov, ki povečujejo odhodke, kot so trajno povišanje 13. izplačila pokojnin, večja poraba za zdravstveno varstvo, ustanovitev novega ministrstva za turizem in šport, sprememba zakona o izobraževanju, ki uvaja zakonsko pravico do sprejema v vrtec za otroke, starejše od treh let, in izboljšuje pravice otrok s posebnimi izobraževalnimi potrebami, ter uvedba pogodb na podlagi uspešnosti na javnih univerzah.
- (8) Komisija je v skladu z zahtevami člena 126, odstavek 3, PDEU v svojem poročilu na podlagi navedenega analizirala tudi vse pomembne dejavnike. Kakor je določeno v členu 2, odstavek 4, drugi pododstavek, Uredbe (ES) št. 1467/97, kadar koli delež javnega dolga v BDP ne presega referenčne vrednosti, se pomembni dejavniki upoštevajo v korakih, ki vodijo do sprejetja sklepa o obstoju čezmernega primanjkljaja. Na splošno so pomembni dejavniki, proučeni v poročilu na podlagi člena 126, odstavek 3, PDEU, oteževalni. Upoštevanje teh pomembnih dejavnikov ne spreminja zaključka, da merilo glede primanjkljaja iz PDEU ni izpolnjeno.
- (9) Glede na rok za predložitev nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov, ki je 20. septembra 2024 in se lahko podaljša v skladu s členom 36, odstavek 1, točka (a), Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾ okvirno do 15. oktobra 2024, kar je datum predložitve osnutkov proračunskih načrtov držav članic euroobmočja, je Svet seznanjen s tem, da bo naslednji korak v postopku, in sicer priporočilo Komisije za priporočilo Sveta na podlagi člena 126, odstavek 7, PDEU o odpravi čezmernega primanjkljaja, potekal skupaj z mnenji Komisije o osnutkih proračunskih načrtov držav članic euroobmočja v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁾. Ta pristop omogoča, da se zagotovi skladnost med proračunskimi zahtevami v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in prilagoditveno potjo, določeno v nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih. Da bi se omogočila taka skladnost, hkrati pa preprečile vrzeli pri nadzoru v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, se zahteva pravočasna predložitev nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov. Ta časovni okvir bi se moral šteti kot izreden in povezan s prehodom na novi okvir ter zato ne pomeni precedensa. Svet je seznanjen tudi s tem, da bo v primeru, da nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt ne bo pravočasno predložen, v priporočilu Komisije za priporočilo Sveta na podlagi člena 126, odstavek 7, PDEU upoštevana referenčna smer, ki jo je Komisija posredovala državi članici in je določena v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Iz celovite ocene sledi, da na Slovaškem obstaja čezmerni primanjkljaj zaradi neizpolnjevanja merila glede primanjkljaja.

Člen 2

Ta sklep začne učinkovati z dnem uradne obvestitve.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Slovaško republiko.

V Bruslju, 26. julija 2024

Za Svet
predsednik
BÓKA J.

(4) Uredba (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

(5) Uredba (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v euroobmočju (UL L 140, 27.5.2013, str. 11).